

"KALAJUTTU 3" Minä väitän, että.....

MMM on laatinut useita eri tavoiteohjelmia (mm. Kalatiestrategian) joiden keskeinen tavoite on viime kädessä vaelluskalojen palauttaminen mm. Kemijokeen, meidän kaikkien Kemi-jokeemme. Ei ole varmaan helppoa seurata eri toimijoiden välistä keskustelua vaelluskalojen palauttamismahdollisuuksista ja ko. toiminnan tuloksista. Asian ympärille on niin ministeriössä kuin täällä kentälläkin muodostunut kaksi eri kuppikuntaa, toinen ryhmä palauttaa lohta sydämellä entisiin vaelluskalajokiin ja toiset pyrkivät hyödyntämään vesistöjä eri toimijoiden tavoitteiden mukaisesti. Tässä keskustelussa ja toiminnassa keinot eivät aina kestä päivän valoa.

Mutta onko vaelluskalojen palauttaminen Kemijokeen yleensä mahdollista? Joki oli aikoinaan yksi Euroopan suurimmista lohijoista, jopa Torniojokea suurempi. Joki tunnettiin maailmalla suurista lohistaan, nykyisin vain osa jokivarren ihmisistä ymmärtää sen, mitä todella menetettiin kun joki padottiin. Kemijoki valuma-alueineen ja sivujokineen on edelleen lohijoki, jossa esimerkiksi Ounasjoen vesistön sivujokineen on arveltu tuottavanosittain n.1 miljoona vaelluspoikasta.

Simojoki on luokiteltu lohijokeksi, vaikka siihen nousee vuosittain muutamia tuhansia lohia ja sen poikastuotanto potentiaali on nykyisestä Kemijoen poikastuotantopotentiaalista vain murto-osa. Eli mahdollisuuksia vaelluskalojen palauttamiseen on edelleen olemassa, mutta minne ovat kadonneet Kemijoen suuret emokalat??

Aiemmassa "kalajutussani 2" kerroin Kemijokisuussa vuonna 2018 toteutetun kalastustiedustelun tulokset tiivistetyssä artikkelissani. Kemijokisuusta kalastetaan ns. kotitarvekalastuksena karkeasti arvioituna n.10000kg lohta ja taimenta, yhä suurempi osa näistä kaloista on rasvaevällistä kalaa Ounas-Kemijokeen joko siirrettyjen lohien jälkeläisiä tai istutuksista peräisin olevia kaloja. Mutta nousukäyttäytymiseltään kalat ovat villeihin kaloihin verrattavia kaloja. Kaikesta huolimatta näitä arvokkaita kaloja kalastetaan Kemijokisuussa merkittäviä määriä niin verkkokalastuksena kuin siian pyynnin sivusaaliina.

Kun kesä on kalastettu verkolla kotiarve kalastuksena niin syksyllä Ely-keskuksen poikkeusluvan turvin kalastusta jatketaan edelleen verkkokalastuksena satojen verkkojen volyyymilla. Käytännössä tämä tarkoittaa, että syksyllä jokeen nousevat kirikkaat taimenet ja jokeen jääneet lohet kalastetaan siianpyynnin sivusaaliina POIS. Tämä taas tarkoittaa, että toista kertaa Kemijokeen nousevaa lohta, josta aiemmin joki tunnettiin, ei myöskään enää ole.

Terveisin Jukka Viitala